

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 Banî Numărul

Administrația strada Gărei No. 25

Abonamentul 10 Lei pe an

OIERIA SISTEMATICĂ DE LA HERĚSTRĚU

«D. medic veterinar Filip, a cumpărat 300 de oi, de diferite rase, din Dobrogea, pentru oieria sistematică ce se înființează la școala de Agricultură de la Herăstrău. Oile s-au fost instalate provizoriu în târgul de vite de la Constanța».

Liberalul de la 23 Octombrie 1897.

Credeam . . . socoteam . . . dar . . . nu-i nimic.

Ți-ai găsit! să ne pricopsim și noi în Dobrogea!

Mai acum doi ani, s'au cumpărat de la Frații Muștoiu vre-o 800 oi pentru ferma de la Laza, ni se pare, în județul Vaslui. Acum alte 350, pe alese, fruntea oilor a 4 economi distinși, între cari d-l Pariano, pentru ferma de la Herăstrău, lângă București, pentru unde, de sigur, sunt comandați și cei 40 berbeci Merinos, despre care am menționat altă dată.

Avea mare dreptate d-l deputat Poenar-Bordea, când a susținut în cameră, să nu se dea drepturile politice Dobrogenilor, spre a nu se mai înmulți numărul solicitatorilor de îmbunătățiri locale. — Nu e încă timpul; lămaele Siciliei României nu sunt încă stoarse pe deplin.

Dar să lăsăm aceste pentru altă dată. Care va să zică, pentru atâta lucru, pentru a se putea cumpăra 350 oi, a fost toată espoziția? s'a străduit și străgănit o lume întreagă înspre Constanța? Prea puțină satisfacție, d-le Ministru al Domeniilor.

Credeam . . . socoteam . . . de aceea scim noi că 'și-au răvășit turmele un Pariano, un Nică și Gh. Popa, vindând fruntea oilor; credeam că oieria se face în Dobrogea.

Altă dată vom sci la ce să ne așteptăm; vom sci să prețuim vorbele late, căci vorbe late au rămas făgăduiala unei oieri sistematice la târgul de vite de la Anadolkiot.

Nici o mirare de altminterlea, că mi-

nistrul a fost persuadat să facă oieria la Herăstrău. Școala de Agricultură, de aproape 30 de ani de când s'a înființat pe domeniul de acolo al Statului a produs multe lucruri . . . ca să nu se hasărdeze a ne da și reproductori din specia ovină.

Dar să lăsăm gluma.

Cunosc d-nii cari au convins pe ministru să facă oieria sistematică la Herăstrău regulele elementare ale economiei ovine?

Ne indoim, căci atunci n'ar fi sfătuit pe ministru să ia o asemenea hotărâre. Să le spunem noi, căci avem de unde, de vreme ce s'a alergat în Dobrogea pentru a se aproviziona cu vite de prăsilă.

Cea dintâi regulă este: să ai pășune naturală, bună și suficientă, — apoi, pășune bună e străimțorile dintre fabricile și clădirile ce încungioră Herăstrăul? — Ni se poate vorbi de nutrețuri artificiale; noi răspundem că nu e încă timpul pentru oile țerei românești.

A doua regulă este: să alegi și să crești acea rasă de oi, care convine mai bine împrejurărilor locale, economice și comerciale. Ce căutați la oile roșii, Carnobat? lăna lor roșie, aspră, bătută? — dar e necăutată în piața de acolo; carnea, au aroma ei, dulce peste toată vara? — dar știți că carnea, ca și brânza și lăna, o dau compoziția pământului cu flora pășunii, apa și clima localității. — Dacă Percheroni au degenerat acolo, credeți că tocmai oia va birui împrejurările climatice și de sol? Aceasta e imposibil.

A treia regulă este: oile să fie bine căutate, ținute bine și bine conduse.

Oile Carnobat au un umblet particular al lor, strâns împrejurul țărlei, pe țeleniste bătătorită; pol-spaneele cer o îngrijire deosebită; țigăile cer un teren larg, spălat, pe când stagoșele și țurcanele cer un umblet cât o Dobrogea întreagă.

Unde aveți la Herăstrău, locul și ciobanii destoinici și vrednici, pentru toate tipurile ce ați cumpărat!

Să dea D-deu să fie o prorocire mincinoasă: rezultatul nu poate fi de cât un cârciog colosal în vara viitoare, mai mare de cât acel al introducătorilor de poi-spene în Dobrogea, de acum câțiva ani; și prin urmare o vană decepțiune pe ministru, o nouă discreditare, ca multe altele cari au precedat.

Un singur cuvânt. Nu ne mirăm de nimic, ci numai de d-l Filip, care, se vede, nu 'și-a făcut la timp cuvenitele întâmpinări în astă privință, istorisind d-lui ministru desastrelor ce mocanii au suferit cu oile în primitul an după trecerea lor din Basarabia.

P. Grigorescu

Bulgarii din Tulcea

Pentru ca abonații noștri să cunoscă ce s'a petrecut în Tulcea, cu pretensele persecuțiuni contra elementului bulgar, reproducem Memoriul ce o delegațiune de notabili din Tulcea a dus Majestății Sale Regelui la Sinaia.

Sire,

„Sub-scrișii cetățeni fruntași ai orașului Tulcea, de origine bulgară cu durere în suflet venim a supune Majestății Voastre situațiunea precară ce ni se crează de către actuala administrațiune a județului nostru.

„Sintem, Sire, locuitori ai Dobrogei, încă înainte de anexarea ei.

„În acest răstimp, ori-care ar fi originea noastră, ne-am deprins a iubi România, pe care o considerăm ca pe adevărata noastră patrie.

„Nu ne bucurăm de nici o protecțiune străină și nici odata n'am invocat o asemenea protecțiune, pentru că am primit și privim pământul Românesc ca solul adevăratei noastre patrii.

„Îndeplinim fără cea mai mică șovăială toate obligațiile cetățenști către stat și nu avem altă dorință decât vie de cât cea de a ni se întinde brațele, ca unor buni și credincioși cetățeni.

„În iubirea noastră de țară, în concepția noastră națională, cerem și noi, ca toate naționalitățile din Dobrogea, asimilarea acestui județ cu România liberă.

„Ei bine, Sire, cu durere vedem, că toate aceste credințe și aspirații patriotice ale noastre sînt de odată lovite cu vehemență, și în loc să ni se întindă o mână frățească ca pînă acum, suntem considerați nu numai ca streini dar chiar ca și dușmanii, pe un pămînt pe care ne-am născut și pe care îl iubim.

„Actuala administrație, pentru motive pe cari noi nu avem misiunea de a le cerceta, a pornit în contra noastră o adevărată luptă de exterminare.

„La cererile noastre de asimilare cu România, ni se răspunde cu ură, cu persecuțiuni, cu o goană menită a produce desbinarea între locuitorii din Dobrogea.

„Cei mai fruntași dintre noi sînt urmăriți și persecutați fără nici o vină plausibilă.

„Școlile noastre primare sînt suprimate de fapt, prin ordonanțe arbitare;

„Biserica noastră este împiedicată în exercițiul cultului;

„Interesele noastre comerciale chiar care nu pot avea a face cu pasiunile politice, sînt grav lovite prin procese inopinate și prigoniri pe cale executivă;

„Iar ca o culme a acestei atitudini vrăjmășești sîntem devizați pe naționalități în fața urnelor electorale—așa că în loc să se urmărească un scop de înfrățire, noi ne vedem alungați de o parte, fără voia noastră, fără să fi făcut nimic, care să ne merită această izolare.

Sire,

„Seria faptelor este prea lungă, și amănunțele prea complicate, pentru ca să le putem expune în această a noastră scurtă plîngere.

„De acea venim prin aceasta numai să atragem atențiunea Majestății Voastre, asupra suferințelor ce îndurăm rugindu-Vă să bine-voiți a ordona o cercetare imparțială a celor ce cu supunere îndrăznuim a Vă anunța.

„Credem, Sire, că facem o reală și se-

rioasă operă patriotică, expunându-Vă situația deplorabilă, în care se vede aruncată o parte înermată din populațiunea Regatului Majestății Voastre.

„Nu cerem nici o favoare și nimic în afară de prescripțiunile legale; dorim numai să fim tratați așa cum am fost tratați pînă astăzi, ca buni și credincioși cetățeni ai României.

„Și credem prin aceasta, mai mult de cât prin măsuri prigonitoare se va ajunge la întărirea și dezvoltarea sentimentului național românesc.

„Vă implorăm, Sire, faceți să ne revie siguranța în statornicia noastră pe pămîntul patriei unde ne-am născut și pe care îl iubim.

„Sunteți, Sire, ai Majestății Voastre, prea plecați și supuși servitori”.

(s.s.) *Dimitrie St. Petroff, Jelesco D. Cialicoff, Iancu Facieff, Dimitrie Stoian Nedelcu, Gheorghii Grecoff, Gheorghii Pannoff, Sava Donciuff, Ilia St. Ilinoff, Jecu Costoff, C. Ficiuff, Dragomir D. Vilcoff, Telemac Teodoroff, Cristu Djambazoff, Ivan Pavloff.*

București, 10 Octombrie 1897.

După cum se vede, nu se precizează absolut nici un fapt în greutatea prefectului de acolo, afară de cazul împărțirii colegiului electoral comunal, împărțire pe care prefectul, după legea Dobrogei, este îndreptățit a o face, după cum o poate și să fi nevoit a o face la ocazie și prefectul de Constanța.

Pentru a se vedea cum stă cestiunea în privința școlilor bulgare de acolo, d-l ministru de culte a trimis în localitate pe d-l inspector al învățămîntului Meisner, care, făcînd o minuțioasă anchetă asupra celor întîmplute, a adresat ministrului raport detaliat, pe baza căruia d-l ministru a făcut un referat către consiliul de miniștri.

Iată mai la vale cum resumează ziarul *Drapelul* referatul și încheerea pusă pe el de consiliul de miniștri în ziua de 15 corent.

Că se vor fi făcut procese de contravențiuni e regretabil căci ele ating omenii nevinovați, dar numai bulgarii interesați sînt de vină, cari au amăgit poporul cu persecuții inchipuite, și comitetul școlar din Tulcea, care nu s'a supus la legile și regulamentele țerei.

Intrînga înscenare noi o regretăm, căci se escita, fără nici o trebuință, fără nici o noimă, la ură reciprocă între naționalități. Trebuie mai cu seamă autoritățile, să evite tot ce poate strica buna armonie dintre locuitorii Dobrogei.

Iată resumatul referatului către consiliul de miniștri.

BULGARII DIN TULCEA

Raportul d-lui Hane către consiliul de miniștri. — Amenințarea unui revoltă cu revolverul. — Lampa rădănită în școlile bulgare. — Propaganda anti-românească în școlile bulgare. — Iluminarea consiliului de miniștri.

D-l ministru al instrucțiunii publice a supus consiliului de miniștri un lung și amănunțit raport asupra actelor anti-românești comise de Bulgarii din Tulcea. Extragem următoarele pasagi mai importante.

Iată cum au primit Bulgarii pe revisorul școlar.

Ducîndu-se revisorul la școala bulgară din Tulcea; spre a cerceta dacă un ordin recent al ministerului (ordin despre care vom vorbi mai jos) a fost executat, dînsul a fost întîmpinat de d-nii Pauceff, Donceff și Stoian Stoeff, membri ai comitetului, însoțiți de un număr de alți cetățeni români de naționalitate bulgară. Numițiți trei d-ni l-au spus că legile noastre sînt nenaturale și că aplicarea unei dispozițiuni ca aceea de a lua copil în școlile publice va da naștere unei revoluții, care este o necesitate spre încetarea unei asemenea stări de lucruri; iar d-l Stoian Stoeff, amenințându-l, a adăogit: *Orî cine va îndrăzni să se amestice în instrucțiunea familiilor noastre revolverul în pîpi i se va pune*—cuvînte primite cu un murmur de aprobare din partea celor de față.

Fiînd apostrofat într'un mod atît de îndrăzneț, în momente în care se afla în exercițiul funcțiunii sale, revisorul părăsi repede localul și, încă foarte iritat de scena petrecută, se prezentă la prefect și procuror spre a le comunica cazul.

D. procuror, intrînd chiar de a doua zi în cercetare, nu putu supune interogatorului de cât pe doi dintre cei de față la scena cu revisorul și anume: pe d-nii Nicola Donceff, și Minciu Marcoff, toți cei-alți fiind plecați la București spre a se plînge la centru de „persecuțiunile” ce le sufer.

Iată acum și ce învață copil bulgari despre Români:

Mai bine de cât din cele ce preced reese, din următorul fapt, spiritul care domnește în școlile bulgare din Tulcea și Babadag.

Pentru studiul geografiei Bulgariei par a fi utilizate mai mult sau poate chiar exclusiv hărți fizice. Cu prilejul inspecției; în adevăr, s'au găsit agățate de pereți asemenea hărți, în care Dobrogea apare ca făcînd parte integrantă din Bulgaria, iar nu și hărți politice, din cari de sigur școlarii și-ar face o

idee mai exactă de actuala stare de lucruri.

Și mai straniu este că în hărțile reproduse în toate manualele așa numite „știință despre patrie”, fie aceste hărți ale Bulgariei în special, fie ale peninsulei balcanice, Dobrogea figurează de asemenea ca parte integrantă din Bulgaria.

Această din urmă constatare a făcut-o d-l I. Bogdan, profesor universitar, caruia i se trimisese de minister, spre cercetare, o parte din cărțile de școală întrebuintate în institutele particulare bulgare din Dobrogea.

Prin raportul său, d-l Bogdan mai arată că în manualele menționate se spune în toate, aproape cu aceleași cuvinte, că „Dobrogea este o țară curat bulgărească”; că în „*Povestiri scurte din istoria bulgară*”, de Bobcev, Filipopol 1883, se spune la pag. 57, același lucru: Dobrogea este o țară bulgărească pe care românii vor s-o romanizeze; că în „*Cartea de citire pentru clasa IV*”, de Saranov, Filipopol 1893, pag. 23, Dobrogea nu e cuprinsă pe hartă în România; că în „*Atlasul școlar*”, de Danov 1891, la harta peninsulei balcanice, România nu este pusă sub un termen general, ci sunt însemnate numai provinciile Valachia mare și mică, Moldova și Dobrogea.

Pasagiul cel mai caracteristic însă care ne luminează pe deplin asupra sentimentelor ce se implantă în elevii școlilor bulgare din Dobrogea, prin mijlocul manualelor didactice ce li se dau în mână, se găsește în „*Manualul pe scurt de geografie generală*” de S. Christov, Filipopol 1895, pagina 169, în care se spune:

„Congresul din Berlin a dat României partea sud-estică a Bulgariei, adică Dobrogea, pe care o stăpânesc până astăzi și se silesc în tot chipul ca să contopească pe Bulgari cu Români, ca să nu se mai audă nici o dată numele de bulgar acolo unde s'a întemeiat vechia împărăție bulgărească și s'a audiat numele de Bulgar”.

Iată cum e nesocotit studiul limbii române:

Toleranța continuă a ministerului și spiritului său conciliant trebuie să fie fost interpretate de comitet drept slăbiciune, căci de alt-fel cele ce vor urma ar fi neplicabile.

În Maiu a. c., comitetul cere prin raportul său No. 237, nici mai mult,

nici mai puțin scoterea cu desăvârșire a limbii române din programa claselor I și a II primară și tot de odată reducerea orelor acordate studiului acestei limbi în clasele a III și a IV primară.

De alt-fel, comitetul școlii bulgare din Babadag, făcând cauză comună cu cel din Tulcea, a adresat un raport identic ministerului.

Numărul orelor de limba română pe săptămână:

	CL. I.	CL. II.	CL. III.	CL. IV.
În școlile publice	10	8	10	10
În școlile bulgare	8	6	6	6

(Anul școlar 1897-98).

Numărul restrâns de ore destinat limbii române în școala primară este o dovadă sigură că comitetele școlilor bulgare n'au luat nici o dată în serios obligațiunea de a-și prezenta copiii la examenele de fine de an la școlile publice. Se mai constată din numărul de ore, așa cum e fixat, puțină însemnătate dată cunoașterii limbii române, dar nici nu mai e nevoie de asemenea constatări.

De sigur, foarte surprinzător e că în clasa I primară nu se învață nici macar alfabetul nostru. În cele 6 ore de limba română nu se face de cât mică conversațiune, fără cel mai mic început de citire și scriere în limba română. Tocmai în clasa II se începe învățarea literelor latine, dar și aci cât mai târziu.

În ziua de 8 Octombrie, deci cu mai bine de o lună de la începerea anului școlar, subiectul lecțiunii în clasa II primară era scrierea literelor *a-n* din alfabetul român.

Dispoziția de a nu se învăța literile latine în clasa I primară e luată de actualul director, după propria sa afirmațiune.

Consiliul de miniștri, în urma acestui raport, a încheiat următorul jurnal:

Consiliul de miniștri în ședința sa de astăzi, 15 Octombrie 1897, luând în considerație referatul d-lui ministru al cultelor și instrucțiunii publice, cu privire la școlile comunităților bulgare din Tulcea și Babadag, îl autoriză să nu închidă încă școlile, ci, ca ultimă încercare, să ceară depertarea directorilor și schimbarea comitetelor școlare, impunându-le tot d'odată, pentru viitor, stricta observare a legilor și regulamentelor școlare.

D. Sturdza, A. Stolojan, M. Pherekyde, G. Cantacuzino, General de divizie A. Berendei, Sp. Haret, Alex. G. Djuvara, Ion I. C. Brătianu.

Un număr considerabil de comercianți au adresat d-lui Capitan al Portului și d-lui Președinte al Camerei de Comerț, următoarea petițiune care are o importanță deosebită vom reveni asupra ei în numărul viitor.

Domnule Președinte,

Sub-semnații comercianți și comisionari expeditori din acest port, avem onoare a aduce la cunoștința D-v. că Agențiile Societăților de Navigațiune, percep pentru descărcarea mărfurilor niște taxe exorbitante de mari fără nici un control.

Se știe foarte bine că descărcarea mărfurilor de sous-palan până pe mal se plătesce hamailor 70 bani până la maximum un leu pe tonă, pe când agențiile vapoarelor percep pentru aceasta Lei 3 tona, o taxă întreită a celeia plătită în realitate.

Afară de acesta agențiile percep sub titlul de gardinaje pentru mărfurile ce nu sunt ridicate în interval de 24 ore după sosirea lor aci, 5 bani pe 100 kgr. pe Ți, fără chiar ca unele agenții să aibă guardienți.

Spre a pune capăt acestui soi de exploatare și pentru ca în viitor să nu fim expuși la discrețiunea agențiilor, respectuoși vă rugăm să bine-voiți a fixa o taxă rezonabilă ce urmăzează să se perceapă pentru aceste manipulațiuni, luând în considerațiune că agenția oficială a serviciului Maritim Român nu percepe de cât lei 1.20 pro tonă pentru descărcare și 2 jum. pe 100 kgr. pe Ți pentru descărcare, având 3 Țile libere.

Sperăm D-le Președinte că veți satisface justa noastră cerere și dispune ca taxele ce urmăzează să ni se perceapă de către agenții să fie cel puțin egale cu acele ce se percep în aceleași condițiuni de către agențiile respective din Galați și Brăila și cu taxele ce plătim Serviciului Maritim Român.

Primiți vă rugăm asigurarea osebitelor noastre stime și considerațiuni.

Semnați: Pandele S. Ciorapci, H. Birnfeld, S. Is. Leister, Frați Navon, Gh. Rondos, L. I. Lascaridis, Spiro Diamandopulo, Nissim Jerusalem, Haim Jerusalem, P. C. Culumundras & Co., Frați Gheorghidi, S. E. Mangoubis, Salomon Yapet & Co., H. & I. Zambacaji, M. Locmanian, D. Mihacleanu, Tache Manicathide, Stavro Rondos, P. J. Vanttiros, Dimitrie Nicolaescu, F. Martin.

De la o întrunire a proprietarilor dobrogeni

III.

După terminarea memorabilei ședințe de la 8 Octombrie 1894, proprietarii prezenți au scris următorul, redijtat de d-l Pariano, pe care îl reproducem pentru memoria tuturor:

A P E L

CĂTRE PLUGARI ȘI ECONOMII DE VITE
DIN DOBROGEA

(URMARE ȘI FINE)

În starea de lipsă a unei reprezentări politice, pe care nu știm de ce ne-o mai refuză acum, când populațiunea originară a devenit infimă; se poate ca lupta să ne fie grea, însă va fi sigură, pentru că ea se bazează pe activitatea și energia însăși a noastră membri interesați în cauză; și pentru că stat și particulari, și dânsul câștig a ne ajuta într-o luptă al cărui scop este „micșorarea costului producției și înlesnirea scurgerii produselor naționale”.

Mijlocul prin care vom putea ajunge la realizarea dorințelor sus exprimate, este unirea tuturor într'un singur corp și conlucrarea împreună în această direcțiune.

Se știe că „Unirea face forța” și că „Cine voește, poate”. Ei bine, să ne unim și să voim.

Să ne unim pentru ca cu autoritatea morală ce o vom dobândi prin această asociare să putem interveni cu succes pe lângă guvern, pentru realizarea înlesnirilor de tot felul de care astăzi suntem lipsiți;

Să ne unim pentru că numai astfel ne vom putea cunoaște și ajuta unii pe alții.

Să ne unim pentru ca să ne putem lumina unii printr'alții de experiența și descoperirile tuturor, relative la tot ce privește cultura și producțiunea vegetală și animală.

Să ne unim în sfârșit spre a putea încuraja și respăli silințele și succesul ori cărui perfecțiuni aduse de către unii dintre membrii a acestei interesante și mari familii de producători.

Inceputul spre această asociațiune, deja s'au făcut în seara de 8 Noembrie c. la Constanța, unde întrunindu-se mai mulți proprietari aflați atunci în oraș, au discutat și hotărât în principiu constituirea noastră într-o societate care să poarte numele de *Societatea plugarilor și a Economilor de vite din Dobrogea*, cu un club și un jurnal al ei.

Societatea va trebui să apere interesele Plugarilor și Economilor de vite, și în special ea va stărui să obțină de la guvern înlesnirile și sprijinul ce reclama întreprinderea acestora.

Clubul va sluji ca loc de întâlnire al tuturor membrilor, cari astfel își vor putea îmbunătăți raporturile dintre dânsii, și vor putea face schimbul de idei asupra tuturor chestiunilor care-i interesează, și vor putea chibzui măsurile de luat în cazul când vre-unul dintre membrii ar fi lovit pe nedrept în interesele lui.

Iar prin jurnal se vor încunoștința tuturor experiențele făcute de către orice membru, în urmărirea unei perfecțiuni oarecare. El ține în corent pe membrii societății de progresele ce se fac zilnic în străinătate în fiecare ramură agricolă, precum și de mersul prețurilor și a diferitelor producțiuni; și în sfârșit printr'ansul societatea pune în curent pe guvernul central și pe administrațiunea locală de feluritele trebuinți ale cultivatorilor de aci.

Fondurile pentru întreținerea diferitelor cheltuieli ale societății vor proveni din subscripțiunile făcute acum la început a membrilor fondatori, cari pot fi cât de mari, nu însă mai mici de cât 100 lei; și din cotisațiunile membrilor aderenți 50 lei pe an.

19 Proprietari și economi de vite au oferit deja suma de aproape 4000 lei. Încurajați de un asemenea bun început, s'au insercinat o delegațiune, care împărțind și celor absenți ideea și scopul urmărit, să le ceară aderarea și să-i invite a semna și trimite pe adresa D-lui Const. Pariano *declarațiunea de mai jos*.

Puindu-vă în curent, D-lui meu, de mișcarea înțeleaptă ce din fericire s'a produs printre cultivatorii de pământ și de vite; precum și de modul practic cum dânsii au găsit de cuviință să procedeze spre a înlătura pe cât se poate obstacolele ce ne ruinează; suntem pe deplin convinși că apreciând și Dv. foloșele de tot felul ce vor isori din această lucrare colectivă; vă veți grăbi a ne trimite prețioasa Dv. adesiune, ca și o marturisim, nu am voi sub nici un pretext ca societatea ce se va înființa, să fie privată de activitatea, experiența și luminele D-v., membru firese al ei.

Semnați: C. Pariano, M. Polizu, Gh. Solacalu Traian, Voicu Motoiă, Eugen Cosmiadi, D. Benderli, Ivan Hagi Stoian,

N. Bășarabescu, T. S. Nicioff, R. Athanasoff, Al. Malcoți Petrescu, S. Teodoresco, Dimitrie D. Chipar, I. Pencioff, Delepine, Chemal Hagi Amet, C. Degrimi, N. V. Caraiman, Petre Grigorescu.

INFORMAȚIUNI

Birourile consiliilor județene ale celor două districte dobrogene s'au constituit astfel:

Constanța.—D-l C. Pariano, președinte; d-nii Irimia I. Popa și Luca Oancea vice-președinți; Căpitan Al. Costescu și Petrache Ionescu, ca secretari.

Tulcea.—D-lu Trandafir Iorga, președinte; d-nii M. Ciortan și Chiru Hiteff vice-președinți; I. Nicolau și L. Gabrovsky, secretar.

D-nul Th. Grigorescu a fost numit perceptor fiscal la circumscripția a 18-a Beilic.

D-lu N. Ionescu, revisor școlar la Covurlui e permutat în aceeași calitate în județul nostru Constanța, în locul d-lui C. Antonescu, permutat la Patna.

D-lu Colonel Veropulo Grigore comandantul regimentului Mehedinti a fost numit comandant al regimentului Constanța.

Atragem atențiunea d-lui *ministru de finance*, în special a d-lui Em. Culoglu secretar general al acelui minister, fost prefect al județului nostru, asupra următoarelor proceduri ce se urmăze de administrațiunea financiară a județului.

Pentru deosebite datorii fie foncieră sau rescumpărare de pământ, perceptorii fiscali pun în vânzare însăși proprietatea, în loc să urmărească produsul acelei proprietăți cum scim că sunt ordinele date.

Un cultivator poate avea dect de mi de hectolitri produse, în magazie chiar nu la câmp, totuși perceptorul scoate pământul în vânzare, fapt despre care adese-ori nu scie de cât perceptorul singur și favoritul său cumpărător; aceasta după teoria financiară a unui decedat inspector financiar Compănășescu, care dicea că vânzarea pământului *arde* mai bine pe datornic.

Acastă procedură este ilegală, neumană și chiar revoltătoare, când e vorba de minori, cărora scie d-l Culoglu câte mi de loturi mari s'a dat în tota Do-

(Urmează Supliment).

Supliment la ziarul „CONSTANȚA” No. 226-227

brogea, spre a se face acum prin acest cel mai diabolic mijloc, latifundii uninoominale, în paguba generațiilor viitoare.

Casurile sunt numeroase; putem preciza din ele în numărul viitor, dacă e nevoie.

D-l Doctor Balăceanu, fost medic de divizie, pensionar, cunoscut dobrogenilor în general și Constanțenilor în special de când era medic în armată s'a stabilit în orașul Constanța, str. Grivița No. 1.

Semnalăm cazul numeroșilor prieteni și cunoscuți ai meritosului medic.

M-me Marie Balăceanu, Ex-premiere „la Ville de Bucarest”, Rohes et Confections, s'a stabilit asemenea în orașul nostru, calea Mircea-cel-Mare No. 13. — Avis doamnălor constanțene, amatore de confecțiuni elegante.

Ziarul *Voința Națională* ne spune că după noul proiect de reorganizarea ministerului Domeniilor, se vor înființa 6 direcțiuni în acel minister. Fericiți dacă vom fi contribuit și noi cu ceva la această importantă inovațiune, am vrea să punem în vederea onor. Comisiunii dificultățile ce rezultă din faptul că, pentru ori-ce afacere, se urmează o corespondență zadarnică între diferitele secțiuni, care au fie-care un număr de intrare și eșire, deosebit de al registraturii generale și fie-care afacere trebuie să meargă după cum e organizat acum serviciul, cel puțin la 3—4 secțiuni, ceea ce îngreuiază nespuse de mult serviciul, fără nici un folos practic; din potrivă une-ori dispozițiile luate de o secțiune sau un serviciu se bat în capete cu dispozițiile celui-alt serviciu, în aceiași chestiune.

Să precisăm un singur cas.

Domnul inginer Mircea șeful serviciului carierelor și I. Chihaia inspector silvic, trimiși de minister în comisiune spre a se pronunța în privința deschiderii unui drum pe lângă și pe proprietatea Târgului de vite din Anadolkiol, sosind în fața locului în Iulie, au opinat pentru deschiderea acelui drum astupat de Direcția Târgului, mai înainte și în consecință s'a și dat ordinul ministerial No. 57422 din 2 August a. c.

Ei bine direcția Târgului nu vrea

nici până astăzi să deschidă acel drum sub cuvânt că ordinul nu emană de la *Divizia Agriculturii*, ci de la serviciul special al apelor minerale!

Nu e caraghioz! ?

Din toate blocurile fabricate, în diferite combinațiuni pentru experiențe, și aruncate de antreprisa portului, în Mare, pentru protecțiunea noului dig, cele fabricate cu ciment din fabrica d-lui Cantacuzino din Braila s'a dovedit până acum a fi cele mai rezistente; apa și izbiturile valurilor ne-cauzându-le până acum nici cea mai mică vătămare sau asperitate.

În Tulcea s'a înființat ca și în Constanța, o școală profesională de fete.

La Gimnaziul de Tulcea s'a înființat clasa 5-a liceală.

La comuna Tacsof plasa Babadag, s'a descoperit două pietre epigrafice de o mare valoare istorică, zice confratele de acolo *Vocca Dobrogei*.

D-lu A. Lugadi a fost numit ajutor de sub-prefect la plasa Mangalia; d-l Stefan Fetu polițaiu la Cornavoda, iar d-l Th. Ionescu polițaiu la Medgidie.

Alegerile comunale la Tulcea vor avea loc în ziua de 25 Octombrie.

D-l Prefect al județului în baza dreptului ce 'i dă art. 53 din legea pentru organizarea Dobrogei, fixând numărul consilierilor după origini, a dispus ca alegătorii să voteze în două secțiuni și anume:

Secția I, compusă din alegătorii de origine română, rusă, greacă, armeană, musulmană și israelită vor alege 4 consilieri, și vor vota după listele întocmite în localul primăriei din str. Elisabeta Doamna.

Secția II, compusă din alegătorii de origine bulgară, vor alege 2 consilieri și vor vota după lista întocmită în localul școlii de fete No. 1 str. Basarabilor, care împreună cu cei 3 ce se vor numi de D-l prefect al județului, conform art. 48 din legea pentru organizarea Dobrogei, vor compune viitorul consiliu comunal.

Grânele noastre

Monitorul Oficial publică următoarea comunicare a ministerului de domenii:

Se aduce la cunoștința celor interesați că în urma măsurilor luate pentru a se desminti scirile reu vitoare răspândite de ziarul *Le Patriote* din Bruxelles, cu privire la calitatea grânelor noastre, consulatul nostru din Anvers ne comunica că morarii din Belgia făcând încercări cu grânele noastre, au obținut rezultatele următoare:

Din grânele care cântăreau 73 $\frac{1}{2}$ kgr. hectolitru au obținut 67% făină și făinurile secundare în cantitate relativ foarte mică; panificațiunea a fost excelentă.

De la aceste încercări mai multe transporturi de grâu român sosit la Anvers s'au vândut bine și cumpărătorii încep a se interesa din ce în ce mai mult de grânele noastre.

După cum am anunțat în numărul precedent s'a făcut următoarele numiri și permutări în personalul administrativ al județului.

D. Al. Poteca sub-prefect la plasa Siliștra-Nouă a fost trecut la plasa Mangalia, în locul d-lui V. Petrescu demisionat.

D-l Al. Petrescu, de la Hârșova la Siliștra-Nouă; d-l Grigore Davidescu de la Constanța la Hârșova; d-l T. Zădic de la Medgidie la plasa Constanța.

D-l C. Poienaru, actual șef de birou în cancelaria prefecturii, a fost numit sub-prefect la plasa Medgidie, iar d-l Stefan Dan, șef de birou la prefectură.

D-l V. Simionescu, directorul poliției din Constanța a fost numit ajutor de sub-prefect la Medgidie, iar în locul acestuia a fost numit d-l D. Șoiculescu

Tânerul profesor de zootehnie de la Școala superioară de Medicină veterinară din București, d-l N. Filip, fost membru în comitetul de organizare, a făcut cea mai minuțioasă dăre de seamă asupra expozițiunii de vite și alergărilor de cai ce au avut loc în Constanța, zilele de la 5—8 Septembrie a. c.

Pentru că dărea de seamă făcută în ziarul nostru a fost incompletă, publicăm o parte din expunerea competentă a eminentului profesor, căruia, împreună cu d-l Locustean, datorim în mare parte ceea ce s'a făcut și deosebita atențiune, pentru Dobrogea, a actualilor miniștri de Domenii și Resbel, d-nii Anastase Stolojan și General Berendey.

D-nul N. Filip a fost trimis de ministrul Domeniilor de mai bine de două luni în Dobrogea, să studieze rasele de vite locale și să propună măsuri de ameliorarea lor,—studiu care sperăm să fie publicat cât de curând.

Cu iubirea ce d-l Stolojan ne-a spus că poartă acestei provincii și cu tinerețe ca d-l Filip, atât de însuflețit și devo-

tat carierei și funcției ce s'a incredințat, — în capul tuturor serviciilor pendinte de acel important minister — Dobrogea s'ar putea transforma repede într-o adevărată grădina de mulțumire și prosperitate.

Publicăm parte din expunerea d-lui Filip, ca supliment al numărului de astăzi, ca să cunoască dobrogenii ce se dice despre ei și vitele lor, și să vadă că și expunerea noastră a fost cât se poate de conștiințioasă.

Colonizări române în Dobrogea. Intre punctele Ostrov și Icușelia din județul Constanța, pe fruntaria despre Bulgaria, e vorba să se înființeze opt sate militare compuse din fostii militari, fie care sat având cel puțin o sută de familii. S'ar da fie-cărei familii 20 hectare pământ, și fondurile necesare pentru clădirea caselor le-ar avansa Ministerul Domeniilor.

Ideea e datorită neobositului și inteligentului prefect Ion Nenițescu și amintește satele granițarești din Transilvania, confiniile militare din Banat și *honestare missiones* ale Romanilor, străbunii noștri, cari romanizaseră jumătatea Europei.

(Amicul Agriculturului).

Joi la 9 Octombrie a plecat din Constanța la noul său post de director al sucursalei *Băncii Naționale* din Brăila, d-l Corneliu Cioran, fost diriginte al sucursalei din Constanța.

Din toată elita societății constanțene, nu știm dacă a rămas cine-va care să nu fi petrecut până la gara pe simpaticul și integral funcționar al Băncii Naționale, cu toții urându-i succes bun și felicitându-l de meritata înaintare în postul de director al celei mai importante sucursale a acestei instituții.

D-l Frideric Gh. Luzzi, inginer, s'a căsătorit cu gentila d-șoara Sofia I. Ananiadis, din Constantinopole, în ziua de 4 ale lunii curente.

Felicitările noastre cele mai sincere distinsei perechi.

D-l Isidor Bercovici, s'a logodit cu d-șoara Roza Feinman, din acest oraș. Felicitările noastre.

OBORUL CONSTANȚA

Grâu s'a vîndut cu lei	12.50-13 %	kg.	65 67
In	11. — 12	" "	65 68
Mei	4. — 4.30	" "	72 75
Rapiță	6.50-7	" "	65 67
Orz	3. — 4.20	" "	47 57
Ovăz	8. — 8.50	" "	40 42
Secara	4.50-5.50	" "	62 66
Constanța 17 ^o Octombrie 1897.			

Expoziția și Alergările DE LA CONSTANȚA

In fine, prima expoziție de animale a avut loc la Constanța în zilele de 5,

6 și 7 Septembrie, rezervându-se ziua de 8 pentru alergări. De cu vreme comisia organizatoare, în cap cu sirguito-rul director al școlii superioare de medicină veterinară, și-a dat ostentia ca expoziția să aibă o reușită deplină, și în adevăr reușita a întrecut așteptările comisiei: toată lumea, și oficială și neoficială, și prietenă și vrăjmașe, n'a putut face de cât să recunoască aceasta și să se convingă, că în această parte a țării se găsesc și cai și boi și oi bune și că, cu puțină bună-voință, cu nițică cheituaială, Dobrogea după cât-va timp, va fi, din punctul de privire al producțiunii cailor, ceea-ce era alta data.

Deschiderea s'a făcut în ziua de 5 Septembrie la ora 11 a. m., printr'un oficiu divin, în fața d-lui prefect, a comisiei organizatoare și a unui numeros public. D-nii Miniștri Stolojan și Berendei, reținuți, nu au putut veni de cât în ziua de 7, acompaniați de domnele.

După terminarea serviciului divin, d-l Luca Ionescu, prefectul jud. Constanța, declară în numele Majestății Sale Regelui Carol I, expoziția deschisă, și publicul începe să se îngrămădească în diferitele secțiuni: unii spre a admira frumoasele țesături, produs al industriei casnice; alții spre a și da seamă de făptura animalelor și de munca desfășurată de om spre a mlădia această complexă mașină viețuitoare, adoptând o multiplelor necesități create de omnirenire. Și unii și alții au rămas pe deplin mulțumiți, au vedut că în Dobrogea se muncește, că locuitorii acestei țări, fie ei de ori-ce origina, naționalitate și credință, au început să se trezească din letargia în care se aflau și să și dea seama, că numai muncind, și muncind în mod inteligent, pot să și mai îndulcească existența, pot fi mai preparați în lupta pentru trai.

Expoziția a avut loc în clădirea tîrgului de vite de la Anadolkiol, (situat în preajma Constanței) și admirabil împodobită pentru acest scop.

Juriul examinător a fost compus din d-nii Luca Ionescu, prefectul județului Constanța, A. I. Locusteanu, directorul școlii superioare de medicină veterinară, C. Pariano, proprietarul Hassancel (jud. Constanța), Ilescu, delegat al Societății centrale de Agricultură, Andronescu, inspector domeniilor, I. Petrescu, directorul tîrgului de vite de la Anadolkiol și N. Filip, dirigintele institutului zootehnic de la școala veterinară.

Pentru ca în această dare de seamă să păstrez o normă oare-care, este nevoie să o împart în 2 mari capitole:

- 1) *Expoziția de animale.*
- 2) *Expoziția de industrie casnică și agricultură.*

1). **Expoziția de animale.** — Cea mai principală și asupra căreia era încordată atențiunea vizitatorilor, a fost expoziția de animale. Cu toți năzuim, să știm ce avem în Dobrogea și eram

nerăbdători a vedea, dacă spusele unora relativ la calul dobrogean au sau nu temel.

De la început, treburile să mărturisesc că în dobrogea se găsesc vite bune și capabile de a deveni prin îngrijire și mai bune. (Va urma.)

D-nul Gb. Șerbanescu

Comerciant de manufactură și galvanoterie în Constanța a anunțat **DEFACEREA TOTALĂ A PRAVALIEI.**

Lucrurile se vind cu mare scază-ment, din prețul lor.

De vîndare

Patru sute capete oi tinere, berbeci și bătăi. A se adresa d-lui Bacur Schiopescu, în gara Mircea-Voda.

I. NISTOR

GARA MURFATLAR
Fabrica de var alb, gras, prima calitate
— mai eștin ca ori unde —

I. NISTOR

MURFATLAR
peatră de construcție, prima calitate
— mai eștin ca ori unde —

I. NISTOR

GARA MURFATLAR
Deposit de VINURI și spirtoase

Capsulele Salolate

BERBERIANU

5 Lei cutia de 50 Capsule

Capsulele salolate Berberianu fiind preparate cu Salol și Santal, nu numai că sunt cele mai sigure medicamente ce se pot lua contra blenoragiei, scurgerilor etc; dar însă mai au avantajul, față cu celelalte preparate similare, că prin modul lor de compoziție, nu deranjează de loc stomachul; lucru foarte important la asemenea tratamente.

Injectiunea Antiblenoragică Berberianu

2 Lei 50 Flaconul

Intrebuințarea acestei injecțiuni, pe lângă capsulele salolate Berberianu, accelerează vindecarea blenoragiilor, scurgerilor etc. fie noue sau ori cât de vechi-

A se observa
marca fabricațiunii.

Depositul Central

FARMACIA

Ioan Berberianu

(La «Speranța»)

CONSTANȚA

